Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Konstnärligt examensarbete

Två städer, Lund och Luleå
Two cities, Lund och Luleå

Författare: Anna Hellqvist
Handledare: Vasilis Papageorgiu
Examinator: Tommy Olofsson
Termin: VT14
Ämne: Kreativt skrivande
Nivå: III
Kurskod: 2KS10E

Ett sus går genom träden. Katten håller vakt vid flugsnapparens bo. Fågeln kvittrar upprört, hoppar från gren till stuprör, från stuprör till gren. Stilla sitter katten under hålet och bevakar, redo att gå till attack när fågeln gör sitt försök att ta sig in.

Solen letar sig fram genom träden och hittar ett hörn av trädgården där den långsamt värmer upp marken efter nattens kyla.

Gräset är högt. Det måste klippas men gräsklipparen står fortfarande och väntar utanför förrådet. På avstånd hörs en tupp gala och ljudet från bäckens eviga brusande på andra sidan vägen letar sig fram genom morgonsorlet. I luften yr vilsna frön med vita fallskärmar. Letar efter sin plats i tillvaron.

Långsamt värmer dagen upp sig. Som katten sträcker den på framtassarna, skjuter sen upp rumpan och gör sig lång. Svansen står rakt upp i vädret. Björkarnas löv prasslar i vinden. Det finns inget kvar av nattens tystnad när dagen och fåglarna gör sig redo för sin symfoni. Med en kopp kaffe i handen betraktar jag skådespelet. Dagen får aldrig ta slut.

Jag har letat efter ljus i mörkret men inte funnit det. Tåget kör alldeles för fort och jag märker inte själv att jag sjunker ner i sätet tills mitt ansikte är i höjd med fönstret. Som om det skulle vara tryggare så. Ser på klockan, en timmes resa kvar. Snön där utanför borde reflektera ljuset men molnen i natten hindrar månen från att tränga sig igenom.

Obehaget i bröstet gör det svårt att andas. Det är önskan om att äntligen komma fram som slåss med rädslan för det okända. Vart är jag på väg? Om det fanns någon som kunde svara skulle jag fråga. Nu ställer jag frågan till mig själv, gång på gång, men finner inget svar.

”Vad har du för mål?” frågade min kusin.

Jag såg på honom en stund, undrade vad han egentligen menade, om han var ironisk. Men hans ansikte såg ärligt ut, med en liten dragning uppåt i mungipan.

”Mål?” sa jag. ”Vad menar du?”

”Jamen vad har du för mål, vad ska du bli?”

Det gjorde mig arg och upprörd.

”Måste man bli något? Räcker det inte med det jag redan är? Jag är ju redan så mycket.”

Så mycket mer än du någonsin kommer att bli, tänkte jag tyst för mig själv i tron att det ska övertyga mig. Men han har rätt. Gång på gång ger jag mig ut på nya resor i jakten efter målet. Utan att veta var jag ska leta och utan att veta hur det ser ut i hopp om att jag någonstans ändå ska hitta det.

Det fanns en tid då jag vägrade åka tåg, avskydde det. Som gröten jag tvingades äta alldeles för ofta, som till slut hade tappat smaken och fick magen att vända sig av olust. Eller kanske var det som när ett klassiskt musikstycke spelades på P2, en påminnelse om tvång att sitta still i flera timmar när benen vill springa. En påminnelse om besvikelser, sorg och svek. Jag vet inte när det vände, när jag började åka tåg igen eller när jag laddade ner Sjostakovitjs åttonde Symphony till min mobiltelefon. Men jag äter fortfarande inte havregrynsgröten. Kanske är det mitt mål.

När jag kommer upp på perrongen är den tom. Jag är alltid i tid. Oftast tidigare än nödvändigt trots att jag avskyr att vänta. Min mamma kunde aldrig hålla tiden. Alltid ute i sista minuten. Ibland önskade jag att hon skulle missa tåget, mötet eller vad det nu var. Då kanske hon skulle lära sig.

Men det hände aldrig. Att hon lärde sig alltså för missade tåg och möten gjorde hon. Det bekymrade inte henne men det bekymrade mig.

Jag går längs de vita strecken som markerar avståndet mot kanten och spåret. Går till mitten av perrongen och ställer ner min silverfärgade resväska bredvid mig. Jag har bara packat det allra nödvändigaste så den är bara halvfull.

Solen bländar och på avstånd försöker jag läsa skylten. Tåget är väl inte försenat? Med handen skuggar jag ansiktet. Skyltens text blinkar SE UPP FÖR PASSERANDE TÅG.

Från den skymda kurvan hör jag skrapet och gnisslet från det annalkande godståget. Det närmar sig med en hastighet och ett ljud som får mig att backa längre in mot perrongens mitt. Sen står jag där med ansiktet mot den värmande solen och blundar, vänd mot spåret där tåget just är på väg in.

Skrap, gnissel och hjulens slag mot spåret fyller perrongen och mina öron. Tåget trycker luften framför sig och när vagnarna passerar mig med full kraft stöter den luften som en kastad boll rakt in i bröstet. Det får mig att tappa andan. Vinden rufsar om mitt hår.

Suget ner mot rälsen drar i mina ben. Samma sug som när jag kan känna när jag står på en balkong. Som om något drar mina ben ner mot marken under. Bilden av en trasig kropp som mals mellan tågets hjulhus. Jag vill inte se, skakar bort det otäcka som dyker upp i mitt huvud. Bilden är inte av mig. Jag är hel. Står stadigt med hälarna i marken och fötterna en bit isär.

Godstågets vagnar är fyllda med stockar. Doften av tallbarr och gran från de nyligen avverkade träden trycker undan allt annat och fyller luften där jag står. Doften lägger sig som ett mjukt tyg över mig och marken där jag står.

Jag tar ett djupt andetag, kort ut, ett djupt andetag in igen. Andas in genom näsan tills lungorna är sprängfyllda. Sen ut igen genom munnen. En två tre gånger. Låter doften fastna i näsans filter och hoppas att den stannar kvar ett tag. Doften av skog gör mig glad, ger mig en känsla av harmoni. En doft som påminner om barndomens somrar.

Det nyklippta torra sommargräset står som stickor rakt upp. Det har inte regnat på flera veckor. Gräset är hårt och sticker som små trubbiga spikar under fötterna när min bror och jag springer barfota mot ängen.

Jag flyger fram, tar långa steg med fötterna uppe i luften mer än på gräset. På ängen flyger vi drake varje dag tills någon av oss tappar greppet om linan och ser den flyga bort över trädens toppar för att gömma sig i skogen. Då måste vi hitta en ny lek och snart hänger jag i knävecken där uppe i det stora körsbärsträdet medan min bror hämtar hammare och spik till kojan. Lovet har bara börjat men vi måste hinna med så mycket.

Pappa säger att vi flickor måste kissa på flera olika ställen. Sprida ut det som killarna gör. Men det är bäst bakom hörnet där ljuset från vardagsrummets fönster lyser. Då kan man se samtidigt som ingen annan ser när man sitter på huk. Och det är nära till ytterdörren om något skulle leta sig fram ur mörkret.

Jag kissar alltid fort, alltid beredd på flykt tillbaka in i tryggheten. Fläcken runt hörnet vid huset blir större för varje dag. Allt dör där av den koncentrerade och frätande urinen. Vi skrattar åt fläcken som ingen vill gå förbi. Tvingas se den när vi ska ner till dasset.

Styvmor har stora tröjor på sig men favoritplagget är ponchon med fransar och stickat mönster i rött och blått. Hennes mage är rund men när jag ser på pappa är hans mage det också. De har nog ätit för mycket.

När besökarna går fram och pratar med henne hör jag dem fråga hur hon mår. Varför förstår jag inte, hon ser ut att må hur bra som helst. Sen springer jag iväg. Vuxnas prat intresserar mig inte. Jag är tretton år och i min värld finns inte tanken på ett barn i min styvmors mage. Min pappa är gammal och har redan många barn. Han är ju faktiskt fyrtiotvå.

Det är min storebror som en dag talar om hur det ligger till. Jag känner mig dum för att jag borde ha sett, borde ha förstått. Varför har inte pappa berättat? Jag frågar inte och han säger inget.

När tre veckor har gått kommer mamma och hämtar oss. Vi vet att det är tre veckor för att mamma säger det men det känns som om vi bara varit där några dagar.

Bilen är varm och våra bara ben klibbar fast på sätets galonklädsel. Värmen och doften av galon gör oss illamående när bilen kränger fram på de slingrande grusvägarna. När vi kommer fram till mammas stuga rusar vi ut som kalvar på grönbete. Andas in fläkten från sjön med flera djupa andetag innan vi slänger av oss kläderna och tävlar om vem som först doppar sig.

Sommaren är varm och vattnet är skönt. Jag dyker efter musslor. Simmar över till den lilla ön mitt i sjön och ror med kraftiga årtag över till andra sidan. På kvällarna sitter min bror och jag tysta

vid vassen med metspön och tittar på flötet som guppar i vattenytan. De otympliga flytvästarna hänger kvar inne i huset. I plastpåsen har vi smörgåsar som vi delar med oss av till fiskarna när vi väntat för länge.

En dag mitt i sommaren ringer pappa. Mamma står på balkongen, ropar på mig och jag skyndar mig upp till huset. Står där sen med handduken virad runt kroppen. Håret är blött och vatten droppar mot mattan när jag trycker den gråa luren mot örat.

”Ni har fått en lillebror.”

”Jaha, vad kul. Kom han nu?”

”Nä, han föddes för en vecka sen, men vi kom hem från sjukhuset nu.”

Med tom blick ser jag ut genom fönstret, ut i sommaren och det glittrande vattnet. För en vecka sen? Kom han redan för en vecka sen?

Det är som den där gången då pappa ringde och berättade att han hade gift sig. Jag hade svarat att det var kul och grattis. Men min bror blev arg. Han sa att han var besviken och ville inte prata mer utan räckte över telefonluren till mig och gick ut ur rummet. Jag hade inte blivit besviken utan glad. Vi hade ju träffat den där Beata, då när vi gick på bio tillsammans. De hade suttit i biomörkret och hållit varandra i hand bakom min rygg så att jag fick luta mig framåt genom hela filmen. Pappa var kär och glad. Det kunde vi väl förstå att de skulle gifta sig.

Men den här gången är det något inuti min kropp som sticker mig i bröstet, benen, bakhuvudet. Ett sting av besvikelse över att lillebror redan är en vecka gammal.

Jag ringer till min storasyster och berättar. Hon har vetat i en vecka.

I slutet av sommaren, strax innan skolan börjar åker jag till pappa och hälsa på. Min nya lillebror är bara en månad gammal. Jag håller honom försiktigt. Säger att jag vet hur man håller en bäbis. En hand bakom huvudet för att stötta nacken som inte är så stark än.

Styvmor packar en matsäck och vi promenerar genom Stockholms gator till botaniska trädgården. I den blåa barnvagnen ligger lillebror och skriker.

Under ett träd brer vi ut en filt och sätter oss ner medan Beata plockar upp barnet, ger honom till mig. Jag håller den lilla kroppen ömt mot min axel och han blir tyst. Jag håller näsan mot hans hjässa, drar in små andetag för att mina rörelser inte ska bli för stora och skrämma honom. Hans duniga huvud doftar mjukt av babyolja.

Parken skiftar i gröna färger, insekterna surrar svagt i luften och dagen är varm. Jag är så stolt. Det här är min egen fina vackra lillebror som bara blir tyst när jag håller i honom.

När vi kommer tillbaka till lägenheten ger Beata barnet mat och räcker sedan över honom till mig. Jag går in i sovrummet. Håller honom mot axeln och lägger mig mycket försiktigt ner på sängen. Sen ligger vi där. Hans lilla kropp vilar mot min mage och huvudet strax under min haka. Med ena handen stryker jag över hans lilla hjässa och den andra vilar mot hans blöjbak. Hans små andetag blir lugna och jag hör på hans andning att han somnar. Vågar inte röra mig. Vill inte röra mig. Länge ligger vi där, sammansvetsade till ett.

Luftströmmen från tåget har passerat och perrongen är åter stilla. Jag öppnar mina ögon, ser mig omkring. Verkligheten är fortfarande kvar och jag är fortfarande här.

Först nu ser jag hur människorna har strömmat till. Deras ljud har drunknat i det passerande tågets framfart. En del typer känns bekanta. Som hon som alltid försöker ta sig på tåget först för att få bästa platsen. Hon står redan beredd att kliva på fastän vårt tåg ännu bara syns på avstånd. Eller den där kvinnan som hela tiden pratar i mobiltelefonen. Hon står aldrig still. Går fram och tillbaka på perrongen. Fram och tillbaka. Hennes kollega dyker upp i sista minuten samtidigt som vårt tåg rullar in. De hälsar, kliver på när dörrarna öppnas och letar upp två säten bredvid varandra. Kvinnan fortsätter prata i mobilen.

Jag sätter mig långt ifrån dem, lyfter upp min väska och lägger den på hatthyllan. Trots avståndet hör jag klart och tydligt kvinnan säga att nycklarna ligger på köksbordet och ikväll ska de äta lasagnen som blev över igår. När kontakten bryts tio minuter efter att vi har lämnat station ler jag elakt där jag sitter och nickar försynt åt min spegelbild i fönstret.

Genom fönstret ser jag skogen utanför. Ljuset jag såg när jag gick till stationen var annorlunda men nu när jag sitter i tåget syns det inte längre. En ensam fågels kvittrande hade följt mig fram till gatukorsningen och marken ångade av värmen som lagrats under sommarens månader.

Jag tar fram mina hörlurar och rättar till dem i öronen, slår på radion. Anita Lindbloms pigga röst slår mot mina trumhinnor. *Sånt är livet, ja sånt är livet … så mycket falskhet bor det här, den man förlorar vinner en annan, sån är vännen du har kär*. Det är som ett omen hinner jag tänka innan nyhetsreportern tar över med sin rappa röst. Han rapporterar om kollektivtrafiken. Jag gäspar. Vet inte hur högt det hörs i vagnen där jag sitter. Hörlurarna i öronen förvanskar de ljud jag hör.

Vi tar på oss stövlar, långbyxor och varma tröjor. I dörrens fönster ser vi insekterna dansa runt lampan där utanför. I handen har vi varsin ficklampa. Flera gånger tänder och släcker vi dem för att vara säkra på att det fungerar. Sen går vi ut i augustinatten, på rad.

Det enda vi ser framför oss är stigen ner mot sjön som vi lyser upp med ficklamporna. Mörkret lurar på oss och våra öron hör minsta lilla rörelse. Emellanåt är det någon av oss som riktar ficklampan åt sidan men mörkret slukar ljuset som ett hungrigt djur.

Nere vid vattnet ligger ekan och i botten på den står två hinkar, en fram och en bak. Våra flytvästar är stora och gamla men vi har dem på oss ändå. Mamma kliver i först, öser ur vattnet som samlas när hon vickar båten åt sidan. I ficklampans sken ger hon oss sen tecken att kliva i. Min bror sätter sig längst bak och jag får sitta fram där båten blir till en spets. Där sitter jag bäst och kan försiktigt låta fingertopparna nudda den varma vattenytan medan jag halvligger och stirrar upp mot stjärnhimlen. Jag väntar på stjärnfall och följer vintergatan som skapar en tydlig väg bort.

Fastän det är mörkt ser vi vattnets konturer och kanten längs fastlandet. Stjärnhimlen speglar sig i det stilla vattnet. Mamma tar djupa roddtag och ror oss runt till den andra sidan där vi ska börja.

Tyst rör vi oss framåt och ibland låter mamma årorna stanna i luften för att lyssna efter främmande ljud. Vatten droppar från årorna och vi väntar på att det ska tystna. Ingen säger något, inte nu. Flera gånger under kvällen och natten har vi smugit ut på balkongen för att lyssna efter ljud från sjön. Det här hänt förut att tjuvfiskare försökt att vittja våra burar. Men i natt har det varit tyst.

När vi är framme vänder sig mamma till mig och nickar, i natt är det min tur att börja. Långsamt låter jag ficklampan lysa över vattenytan i sökandet efter ett flöte. De vita av frigolit är lättast att hitta men de bruna i kork är större chans att vi få ha i fred. Det enda som rör sig i vattnet är små vågor efter våra rörelser i båten.

Jag låter ljuset från ficklampan ligga kvar på flötet hela vägen fram medan mamma tar små korta försiktiga tag. Sträcker ut och gör min arm så lång jag kan för att nå flötet. Hänger över relingen precis så där på gränsen för att inte ramla i. Ficklampan placerar jag sedan mellan mina ben och virar snöret så fort jag kan runt det vita flötet. Det här är sista turen och burarna ska plockas upp.

Ibland är snörena väldigt långa och det tar lång tid innan jag känner motståndet från buren när den tar sig långsamt upp genom vattnet. När den når vattenytan för jag den fort över båtens kant och placerar den på golvet framför mig och sätter mig tillrätta. Mina byxor blir våta av stänket men jag märker det knappt. Med ficklampan i ett grepp mellan knäna letar jag efter den lilla tråden för att öppna upp hålet. Sen skakar jag ut kräftorna över hinken. Hör dunsen från dem när de faller ner mot plasten och försöker räkna.

Två kräftor håller sig fast med sina klor och jag väntar en stund, håller buren stilla för att lura dem, för in handen och tar ett grepp med fingrarna över ryggen. Det går fort, jag har gjort det många gånger förut. Kräftorna slår ut sina klor och greppar i luften men har inte en chans att komma åt mig.

Min bror har redan börjat leta efter nästa flöte och båten tar sig med korta årtag dit. Doften av sötvatten och fuktig augustinatt fyller min kropp när jag stoppar ner handen i det mjuka vattnet, stryker det som pälsen på en katt.

Innan vi ror tillbaka till andra sidan räknar vi burarna. En, två, tre … det ska vara elva burar på den här sidan, nio på den andra.

På sjön finns inga hemskheter, inga dolda djur i mörkret. Här är luften frisk och en mycket svag nattvind smeker mina kinder. Stjärnorna och månen lyser så starkt att jag ser hela vägen bort till stranden och till andra sidan. Det är när vi kommer i land som jag inte längre ser vad som finns bredvid mig. Hör bara rasslet från kedjan som ekar över sjön när mamma förtöjer båten vid trädet.

Vi står stilla och väntar på att hon ska bli klar. Sen går vi tillsammans ut på den lilla bryggan. Min bror och jag har varsin hink och vi lyser ner i dem, försöker jämföra vem som fått mest. Längst ut på bryggan är en tamp fastsatt och mamma drar upp sumpen. Först räknar vi kräftorna i min hink, en och en, medan vi försiktigt släpper ner dem i sumpens vatten. De som är för små slänger vi i sjön och lyser med ficklampan för att se när de simmar bort. För att komma ihåg hur många vi fått måste vi hjälpas åt med räkningen. När hinkarna är tömda stänger vi sumpen igen och sänker försiktigt ner den i vattnet, skjuter in den under bryggan för att den inte ska vara synlig.

Det är först nu som tröttheten kommer och vi skyndar oss upp mot huset. Mina blöta byxor är kalla mot benen och jag hänger dem över en stol innan jag kryper ner under täcket. Nattens fångst har varit bra, tvåhundrafemtio stycken och bara tre som var för små som vi fick slänga tillbaka. I natt vann jag, min hink hade etthundratrettiofem stycken.

I morgon vill jag sitta längst fram i båten igen.

Tågets ljud förändras när vi åker över en bro. Utanför fönstret ser jag Scanias industriområde i Södertälje, under oss vatten. Jag ser alltid upp när vi närmar oss Stockholm. Älskar infarten, älskar staden, älskar vattnet som omger parker och byggnader.

Redan när vi kommer ut ur tunneln vid Slussen har tåget börjat sakta ner. Mälarens vatten på vänster sida glittrar och jag vänder mig om för att se båtarna som ligger längs Södermälarstrand. Där ligger den röda båten som vi kallade för pråmen. När jag var arton år träffades vi alltid och fikade där på kvällarna när vi inte hade något annat för oss.

Gamla stan på höger sida försvinner bakom tunnelbanans vägg. På vänster sida reser sig Norstedts förlags röda tegelbyggnad och stadshusets torn med de tre kronorna längst upp sträcker sig mot himlen. En gång har jag varit på Norstedts förlag.

Vi hade bestämt att vi skulle ses där, pappa och jag. Det var nervöst, förlagsbyggnaden enorm och jag bara sjutton år. Två trappor upp skulle jag och jag tog två steg i taget så att jag kom upp fortare än tänkt. Sen stod jag där och såg mig omkring. En stor korridor omgiven av rum med öppna vita dörrar, högt i tak. Jag minns inte doften men det dova ljudet som skapas av mattor.

Vi skulle ses klockan två och nu var klockan fem i så jag försökte göra mig så bekväm som möjligt i den främmande miljön. Lät blicken läsa av väggarnas tavlor, följde spegeldörrarnas lister.

När en kvinna passerade mig på väg mot rummet längst bort var klockan kvar över. Hon nickade, log och jag besvarade henne. Efter en liten stund kom hon tillbaka, frågade om jag väntade på någon. Jag förklarade att jag skulle vara med på mötet. Berättade inte om planerna på att jag skulle vara delaktig i verket men berättade att det var min pappa. Berättade inte om förväntningarna som stolt kröp i min kropp för att jag, JAG, skulle få vara med på den här resan.

Hon såg förvånat på mig och förklarade att mötet hade ställts in, visste jag inte det?

Jag har aldrig förstått vad som hände. När jag frågade på kvällen fick jag inget svar. Bara tystnad. Aldrig mer pratade vi om den där resan vi gjort upp mot Norrland då han kom med idén om att jag skulle ta bilder till boken. Aldrig mer hörde jag om de fantastiska målningarna som avslöjade musiken som passerat där genom århundraden.

Kyrkorna vi besökt och hembygdsgårdarna finns bara kvar som bleka minnen. Jag vet inte ens var de ligger. Vet inte ens var den där fantastiska träkyrkan som vi besökte och som jag sa att jag ville gifta mig i ligger. Minns bara hur vi hämtade den stora nyckeln uppe vid prästgården.

Ibland undrar jag om det hade gjort mitt liv annorlunda. Kanske hade inte mitt deltagande blivit godkänt. Men jag letar fortfarande efter spåren och önskar att jag hade tagit mod till mig och frågat

en gång till. Frågat vad som hände. Nu är det försent och det enda jag kan göra är att leta i gamla papper och låta blicken söka efter kännetecken när jag är ute och reser.

Men jag kommer ändå aldrig gifta mig.

Jag ser upp, känner inte igen mig, måste ha somnat. När tåget åker förbi ett par byggnader letar jag med blicken efter en ledtråd, ett namn eller en vägskylt. Jag ser på klockan. Konstaterar att jag måste ha sovit en timme och ska snart byta till ett annat tåg. På snabbtågen finns det inte många marginaler för att kliva av och på så jag måste göra mig redo. Även om tåget är i tid till stationen så har jag inte många minuter på mig för att byta till nästa.

Det är inte bara jag som börjar röra mig i sätena. Jackor plockas ner från sina hängare, någon ställer sig upp och går mot utgången. Jag drar på mig jackan men orkar inte knäppa den. Ställer mig upp och sträcker mig efter min resväska, är noga med att ta ner den så försiktigt som möjligt så att den inte åker i huvudet på någon framför eller bakom när tåget kränger till. Med väskan i handen, handväskan på axeln låter jag blicken söka av platsen jag suttit på en sista gång så inget är glömt. Sen ställer jag mig bakom de andra som står i gången på väg mot utgången.

I högtalaren ropar tågvärden ut de olika anslutningstågen. Mitt kommer att gå från perrongen mitt emot.

Tåget gör en kraftig inbromsning när vi kommer in på stationen. Det har haft alldeles för hög fart och vi som står i väntan på att gå av pressar ofrivilligt våra kroppar mot varandra, mumlar och grymtar, ler generat och rättar till vår klädsel. Någon söker de andra blickar men de flesta ser ut genom fönstret, det har varit nog med kontakt.

Mitt nästa tåg står redan och väntar på perrongen. Det är ett mindre tåg, ett Regina med två vagnsätt men inga bokade platser så jag går längst fram för att leta upp en så ostörd plats som möjligt. Väskan ställer jag vid bagageplatsen närmast utgången.

Det är tomt och i tåget ser jag bara några få huvuden sticka upp vid sätena. Längst fram med ryggen mot föraren sätter jag mig ner, tar av mig jackan och lägger den tillsammans med min handväska på sätet bredvid mig.

I sätet framför mig sitter en ung kille med hörlurar. Men jag hör inte någonting från honom. Det är så jag vill att det ska vara. Att man inte hör det som strömmar ut från lurarna. Men det finns tillfällen då jag önskar att tågets egna ljud inte var så tysta. Det knakar ibland i kurvorna och vagnen skapar en ton som förändras med tågets hastighet, djup och låg när det kör sakta, högre och tunnare när hastigheten ökat. Ibland starkare, ibland svagare men ändå så tyst att man ibland hör när någon går på toaletten om man sitter i närheten.

Dörrarna öppnas och jag hör hur någon kliver på. Det är en man med cykel. Han möts av tågvärden som säger att det är fullt, han får inte ta ombord den där. Jag sträcker lite på mig och ser

över stolsryggen, hör diskussionen som tar fart. Mannen är märkbart arg eller snarare aggressiv, det känns obehagligt.

Tågvärden förklarar än en gång att reglerna är sådana att endast två cyklar får tas ombord på tåget. Av säkerhetsskäl. Men mannen vägrar gå av. Med skarp röst säger han att han INTE tänker ta sin cykel av tåget och att här står det alltid flera cyklar än det får.

Över vagnen lägger sig en obehaglig stämning, som ett gasmoln som inte syns men som känns. Jag ser mig om, ser att dörren in till lokföraren har öppnats och att han har sett och hört. Men han står kvar. Inte heller någon annan gör eller säger något.

Jag vill att lokföraren som den auktoritet han är ska komma till tågvärdens undsättning och jag skärper mina egna sinnen redo att gripa in. Om det är nödvändigt, om det utvecklar sig till handgemäng. Men jag vill inte. Innerst inne sitter jag och hoppas att någon annan ska göra det, någon annan ska lösa det hela och helst önskar jag att den där obehagliga personen ska gå av.

En signal när dörrarna går igen. Tåget lämnar stationen med en cykel för mycket. Ljudet av farten som ökar, knarret av hjulen som slår mot rälsen. Inte som när man var liten. Då tåget dunkade fram på rälsen, do dunk do dunk do dunk, nu hörs den elektriska maskinens ton som varierar från högt till lågt och som tar oss framåt. Människor hostar. Någon pratar oavbrutet, skrattar och fortsätter. Någons sällskap som försöker flika in ett ord här och där men inte lyckas.

Dunk do dunk do dunk. Vi sitter i en kupé, min syster, bror och jag. Tyget på sätena har en blek röd färg. På hatthyllan ovanför oss ligger vår resväska. Tittar man upp syns den genom spjälorna på hyllan. Mamma har hjälpt oss att lägga upp den där men när vi kommer fram måste nog storasyster ställa sig på sätet för att få ner den. Har vi tur kanske det kommer in någon lång man i kupén som kan hjälpa oss.

Det är inte första gången vi åker men det är första gången som jag är sex år. När man är sex år åker man inte längre gratis. Då ska man få en stor biljett, inte en liten brun i hård papp. Men mamma tycker att det blir dyrt. Hon har sagt till mig att inte tala om för konduktören att jag fyllt år. Jag sätter mig vid fönstret, långt från ingången, där kan jag gömma mig bakom mina syskon.

Tänk om konduktören frågar hur gammal jag är. Mamma har ju sagt att man aldrig ska ljuga. Den där gången då jag hade ritat på väggen i trappan sa hon till mig att hon blev mycket argare om vi ljög än om vi berättade sanningen. En gång ljög min bror och sa att det inte var han som hade haft sönder febertermometern. Det var en febertermometer gjord av glas fylld med farligt kvicksilver.

De där små pärlorna av silver låg i handfatet när jag kom in på toaletten. Små skärvor av glas låg utspridda och mitt i låg resten av det långa skaftet med det röda strecket. Egentligen fick vi inte ta tempen själva men ibland blev det så i alla fall. Jag visste att kvicksilver var farligt så jag rörde aldrig de där vackra små dropparna. Istället gick jag direkt till mamma och berättade.

Hon ställde upp oss alla tre på rad och frågade ut oss med arg röst. En och en såg hon oss i ögonen. Min syster nekade, min bror nekade. Då var det bara jag kvar. Den yngsta.

Mina kläder åkte in i tvättmaskinen och jag ner i badkaret. Vattnet var varmt och det hade varit en trevlig stund om det inte hade varit för den där hårda borsten. Med mycket tvål lät hon borsten riva över min mjuka hud tills den var röd och randig. Gång på gång försökte jag säga att det inte var jag som hade gjort sönder termometern, att det var ju jag som hade hittat den.

När hon skrubbat den sista delen av min kropp hade ilskan och oron lagt sig. Det var då min bror erkände. Inte för mamma utan för vår styvfar som hade genomskådat honom.

Med nedsänkt huvud stod min bror i dörröppningen till badrummet och bad om ursäkt. Han ville inte att mamma skulle vara arg och upprörd.

Då höll hon sitt löfte och visade att hon inte alls blev lika arg när han berättade sanningen. Därför ljuger jag aldrig.

Ibland händer det att jag inte berättar allt men om någon ställer en direkt frågar kan jag inte ljuga.

När konduktören öppnar dörren kan jag knappt andas. Utan ett ord sträcker jag fram min biljett. Den där lilla rektangulära i brun papp. Han tar emot den och klipper ett litet hål samtidigt som han säger att jaha, ni ska till Stockholm alla tre. Även om han har ett stort leende och ett skratt i ansiktet är jag rädd. Först när han gått ut igen vågar jag dra in ny luft.

Det var när jag blev vuxen som jag lärde mig att ljuga. Det var Simon som lärde mig. Det kändes fel. Fel mot allt jag hade lärt mig under min uppväxt. Det var inte jag. Men jag blev tvungen för min egen överlevnad. Hans svartsjuka och behov av att kontrollera mig styrde mina dagar.

Han satt bara två rum bort från mig på kontoret. Vi åkte hem tillsammans. Sov tillsammans. Tjugofyra timmar om dygnet hade han fullständig kontroll över mig. Trodde han.

Det var när han talade om för mig vilka vänner jag inte längre fick träffa som jag började ljuga. Jag gjorde mig små ärenden under dagen och sa att jag skulle passa på att äta på vägen. Istället bokade jag lunch med olika förbjudna vänner. Det blev min tysta protest mot det fängelse han försökte skapa.

Medan jag hade fullt upp med mina egna lögner såg jag inte hans. Hans lögner som var betydligt större än mina och som påverkade mitt liv på ett sätt jag inte förstod då. Någon skulle senare kalla mig naiv. Hur kunde jag inte se. Inte förstå. Men jag trodde att den jag levde med var någon jag kunde lita på.

Jag trodde på honom när han förtvivlat berättade att någon stulit hans plånbok med hela vår reskassa på Finlandsbåten. Trodde på honom när han berättade om vänners svek och slutade umgås med dem. Trodde på honom när han åkte för att köpa tidningen och blev borta i flera timmar. Trodde på honom när han sa att han inte heller hade några pengar över den här månaden fastän jag hade betalat alla våra gemensamma räkningar.

Det fanns en vän han inte lyckades vända mig mot. Hon berättade om sin mardröm där hon sett mig och Simon i en öppen bil på väg att sjunka ner i kvicksanden. Jag hörde men jag förstod inte.

Det gick för långt. Han gick för långt när han följde efter mig den där kvällen då jag skulle ut med några väninnor. När han satt i baren och sa till kyparen att jag skulle betala. Och när han började bråka med oss på dansgolvet. När han sittandes i ett hörn av lokalen följde mig med blicken som en vakthund. Den kvällen lämnade jag honom där och tog en taxi hem själv, lät honom gå de fyra kilometrarna hem.

Hans ångest och blickarna dagen efter accepterade jag inte. Då hade jag börjat se att det han kallade kärlek var besatthet, ett behov av att äga och kontrollera.

Jag tog bilen för att åka iväg, få luft att andas, tid att tänka.

”Vill du veta vad jag tycker?”

Min syster stod i sitt badrum och hängde tvätt.

”Jag vet inte. Det måste ju vara mitt beslut. Men det är så svårt att veta om jag gör rätt.”

”Det är ditt liv och ditt beslut. Om du vill att jag ska säga vad jag tycker så gör jag det. Men bara om du ber mig.”

”Nej. Eller ja, jag vill nog höra vad du tycker. Det kommer ändå vara mitt beslut så förvänta dig inte att jag gör som du vill.”

Hon ställde ner tvättkorgen framför sig, såg bort mot mig där jag stod i dörröppningen.

”Lämna honom! Han vill dig inte väl. Lämna honom för din egen skull.”

Dagen efter åkte jag hem och talade om att jag skulle ringa en mäklare och sälja huset. Sen började jag leta efter lägenhet.

Det tog ett år att komma bort från huset, från honom. Som en igel hängde han sig fast. Han hotade, grät, bad men slog aldrig. Desperat som ett litet barn som förlorat sin mamma.

Bedjande såg han på mig.

”Jag är egentligen väldigt snäll”, sa han.

Men den som är snäll behöver inte säga det.

Den dagen då jag kom med en skåpbil och två vänner för att flytta mina saker låg mina möbler utspridda på gräsmattan framför huset. Dörren var öppen och jag såg hur han kastade ut den ena saken efter den andra.

Tre gånger åkte vi med bilen. Det var sommarens varmaste dag. Svetten rann från nacken längs med ryggen men vi sa inget, flyttade sak på sak utan några tankar eller ord. Huvudvärken smärtade när jag rörde mig men när vi äntligen var färdiga låste jag dörren till min nya lägenhet och tillsammans åkte vi till en badstrand i närheten.

På kvällen när dagens hetta började lägga sig kunde jag inte sova utan gick i min lilla lägenhet och ställde upp mina saker. Jag var fri.

Jag reser mig upp för att gå bort mot toaletten. Då ser jag mannen med cykel igen, han ska gå av. Under resans gång har två cyklar redan lämnat tåget och tågvärden har förankrat hans cykel.

Jag kan inte låta bli att känna aggressiviteten som strålar från hans kropp. Hans rörelser är ryckiga och hans hållning stel. Skorna är inte knutna och det ser ut som om han vill av det här tåget så fort som möjligt. Han sliter loss cykeln från cykelstället i vagnen. Trots att han har en cykel försöker han tränga sig av bland de första. Men en stor kvinna med hatt och sin tygkasse i ett stadigt grepp har ställt sig först och gör sig ingen brådska när hon kliver ner på perrongen.

Det får mig att le även om jag inte vet om kvinnan gjort en medveten handling när hon ställt sig i vägen. Men ett obehag har lagt sig över min resa. En aggressiv person har färgat luften jag andas och fått mig att känna mig sårbar. Instängd i en tågvagn utan skyddsnät.

Jag är hungrig, men det finns ingen kafévagn på det här tåget. Tanken på en bit bröd med smör på. Och kanske ost. Sältan från smöret som smälter och osten som finfördelas i munnen. Och kaffe. Vad är egentligen kaffe för smak? Smakar den som den luktar?

Jag minns barndomens obehagliga känsla av att inte veta vad man får in i munnen. Att någon annan bestämmer vad jag ska smaka på. Rädslan för att det inte ska vara gott. Obehaget av konsistensen. Sniglar i vitlök som man sväljer fort i en stor klump och känner hur den letar sig ner genom matstrupen. Eller ett pepparkorn mellan tänderna, det starka när man biter i den som ändå är lite spännande.

Längtar efter den söta smaken av en chokladbit som får smälta på tungan. Saltet på jordnötterna som skapar ett sug efter mer. Eller hummus. Kombinationen av kikärtorna och vitlöken. Doften av vitlök kan skapa en längtan som sätter sig nere i magen. Jag kan till och med längta efter ett tuggummi. Bara för att få lite sött i munnen.

Jag letar mig tillbaka till min plats. En ung kvinna drar långsamt av plasten från en smörgås. Doften av lök i vagnen får mig att må illa. Det sticker i näsan och dämpar hungern i magen.

Utanför fönstret passerar vi kanten av ett kärr. Marken är brun som av bränt sommargräs men med pölar utspridda i ett ojämnt mönster. En flock kanadagäss på ängen lite längre bort.

Hösten får luften att knastra som ljudet från en eld. Rött, gult och grönt i en salig röra. Inte mjukt och fint utan skarpt och med kontraster. Hjärtat slår dubbla volter av glädje. De där färgerna kan jag inte värja mig mot.

När jag ser ut genom tågfönstret, ser jag landskapet flyta förbi. Ibland vill jag dra i nödbromsen bara för att det är så vackert. Ser små grusvägar slingra sig fram längs med spåret och vidare in bland träden. Funderar på om det är möjligt att ta sig fram där. Bestämmer mig för att se på en karta. Sen. Bestämmer att jag inte ska glömma bort. Men det gör jag. Jag glömmer, blir påmind, sen glömmer jag igen. Tänker att jag skulle vilja vara lokförare och få vara den som ser det först, som ser det bäst och som har makten att stanna. Som ser förändringen långt före alla andra. Varje dag.

Någon har klottrat på fönstret. Inne från vagnen ser det fult och kladdigt ut. Det stör min utsikt. Jag vill hellre se den vackra sjön vi åker förbi. Stugan på den lilla ön mitt ute i vattnet och huset på andra sidans strand.

Himlen börjar bli grå, färgar landskapet i gråskalans färger. De röda husen, träden, marken. Vagnens ljus lyser med ett matt gult sken. Jackan hänger på kroken och svänger fram och tillbaka när tåget kränger till. På golvet ligger papper utspritt tillsammans med en serietidning. Kalhyggen och skog löser av varandra utanför fönstret.

Längtar till stugan. Längtar efter ljuset som finns där. Det öppna landskapet.

I morse stod jag länge framför spegeln och betraktade mig själv. De grå stråna i tinningarna börjar visa sig igen. När jag lyfte på det övre håret såg jag det gråa där under. Släppte ner det igen, drog handen över i ett försök att täcka för.

Det börjar bli mörkt. Träden blir som skuggor som far förbi utanför mitt fönster. Ju längre jag reser desto smutsigare och brunare. Träden står kala med spretiga grenar.

Tåget stannar vid en station och jag kan inte låta bli att titta upp. Genom dörrarna strömmar folk in med blöta jackor, en del med stripigt blött hår. De bildar små pölar där de ställer ner sina paraplyn innan de slår sig ner vid något säte.

En man står utanför fönstret och ser mot en liten pojke som satt sig ner vid de fyra sätena med bord. I handen har pojken en burk med läsk och en påse godis som han ställer ifrån sig. Han sitter ytterst på sätet, vänd mot fönstret, vinkar. Mannen på andra sidan försöker säga något. Hans mun formar ord och händerna gestikulerar. Pojken nickar, plockar upp mobiltelefonen ur fickan och håller upp den. När tåget börjar röra sig följer mannen med en bit på perrongen samtidigt som han skrattar och vinkar.

Det hände att vi fick åka själva, min bror och jag, utan vår storasyster. Resan mot Stockholm var lång och tråkig. Intresset för ritböckerna och serietidningarna tog snart slut. Om mamma inte hunnit göra någon matsäck fick vi pengar att gå till restaurangvagnen och köpa en smörgås.

Den torra plastinpackade ostsmörgåsen låg där bakom glaset. Något annat fanns inte som vi kunde köpa. Men vi var hungriga och sprang tillbaka till våra platser för att öppna den åtråvärda brödbiten. Vitt tråkigt formbröd som smakar bättre när den rostas. En snål smörklick mitt på och en ostbit som torkat i kanterna. Vi svalde ner den med festis.

Jag var aldrig lika påhittig som min bror och jag var bättre på att sitta still än han. Men jag följde tacksamt i hans spår om jag fick vara med.

På tåget när det bara var han och jag fick jag vara lekkamraten. När benen ville springa reste vi oss upp och gick längs gången genom vagnarna tills vi kom allra längst fram. Om man gick var det mycket svårare att parera tågets krängande. För att hålla balansen var det bäst att springa lite lagom. När vi nått loket vände vi om och gick så långt bak i tåget som var möjligt. Längst bak kunde vi stå och se ut genom fönstret på den låsta vagnsdörren. Rälsen rusade fram bakom tåget.

Bäst var det när det var en vagn med kupéer för då var det ingen som såg vad vi gjorde. Längst bak i de vagnarna fanns en toalett. En toalett med skylten ”får ej användas vid station”. Tryckte man på spolknappen öppnade sig ett hål rakt ner på spåret. Ibland kunde jag stå där och trycka samtidigt som jag fascinerat såg hur marken rusade förbi under mig.

Vi stod där längst bak i vagnen vid fönstret, min bror och jag, bredvid varandra medan världen rusade förbi. Vi hade turats om att gå på toaletten för att se om det syntes något. Men marken rusade förbi alldeles för fort. Det var då han fick idén med toalettpappret.
Först gick jag in på toaletten. Jag höll toalettrullen i handen, höll in knappen och lät pappret matas ut så fort jag kunde. Min bror jublade. Bakom tåget växte en lång svans. Sen var det hans tur.

När vi hörde någon närma sig i vagnens korridor sprang vi fort tillbaka genom tåget till våra platser. Väl medvetna om att vi gjort något vi inte borde.

Doften av gammal fylla. Jag ser mig om, försöker lokalisera vem det kommer ifrån. Är det han som sitter i sätet snett från mig. Kan jag se det på hans utseende?

Det är doften av alkohol som någon försöker dölja med Fisherman´s Friend. Inte den där vanliga vinflaskan till en god middag, inte en blöt kväll med grabbarna, utan den där doften av ett ständigt drickande. En söt unken doft av gammal avslagen öl som jäst i magen.

Det fanns en tid då jag inte visste vad det var för doft, då jag inte förstod att den där söta konstiga doften kom från alkoholens beroende. Nu vet jag att violpastiller är mer effektiva för att dölja doften och att Fisherman´s Friend förstärker det den ska dölja. Som när äldre damer döljer sin svett och inkontinens med söt blommig parfym.

Han berättade det, han som intog min dag, som gjorde mitt liv till kaos. Han som förvandlade dagarna till en resa som var allt annat än spännande. Det rusade på utan att jag kunde hitta stoppknappen. Den som aldrig gav mig ro förrän jag själv vågade öppna dörren och slänga mig ut i det svarta okända.

Jag hade utvecklat ett sjätte sinne. Hela kroppen var som en stor mottagare av signaler som jag läste av i luften, i marken, i ljuden, dofterna, vibrationerna.

Då när jag hade lämnat behövde jag inte se honom för att veta att han var i närheten. Även om det var mörkt utanför fönstret visste jag om han var där eller inte. Åkte jag till stan kunde jag känna av vilken hållplats han stod på. Ringde telefonen hörde jag på signalen om det var han eller inte. Ständigt i beredskap på vad som kunde vänta. För jag fick väldigt snart klart för mig att han inte tänkte låta mig gå utan en kamp, att hans besatthet av mig inte försvann för att jag gjorde det.

”Är det ledigt här?”

Helst skulle jag vilja säga att det inte är det för jag vill sitta själv.

”Javisst.”

Jag flyttar på väskan som står på sätet bredvid mig. Ställer ner den på golvet vid mina fötter. Mitt utrymme har genast blivit begränsat.

Kvinnan som satt sig bredvid mig kränger av sig sin jacka. Låter den ligga bakom ryggen på henne och den bylsiga ärmen hänger över på min sida av armstödet. Jag kan inte värja mig mot parfympuffen som stöter mot mig. Som en bisvärm lägger den sig runt mitt huvud, kryper in i min mun och ögon. Ögon svider och i halsen ett litet stick som får mig att harkla mig. Det sitter kvar.

Önskar att jag hade modet att ta mina saker och flytta mig till en annan del av tåget. Men jag är inte modig. Inte modig som min mamma var. Hon vågade alltid chansa. Hade affären just stängt dörren kunde hon knacka på och bedjande säga att hon bara skulle köpa en liter mjölk.

Till och med där gången då hon behövde ett visum för att resa till USA fick hon dem att öppna och ge henne det hon behövde. Var det inte för att hon var sen som hon chansade var det något annat. Kanske var det hennes sätt att skapa spänning i sitt liv.

Som alla de där gångerna då hon fick oss barn att dra bagaget genom tullens gröna ”inget att deklarera” när vi kom från England. Väskor som överskred den tillåtna alkoholmängden.

En gång packade hon min skolväska full med flaskor och hängde den över min axel. Det blev så tungt att jag hade svårt att balansera när hon gick fram med mig till vakten. Med en förtvivlad blick frågade hon om vakten kunde hjälpa henne att se efter mig medan hon letade upp bagaget som var på väg in med rullbandet. Hennes vänner och kollegor beundrade hennes för hennes mod men vi, hennes barn, avskydde det.

Den pinsamma känslan följde oss upp i vuxenlivet. Troligtvis för att hon ofta involverade oss och försökte få oss att göra sådant vi inte ville. Allt för att få sin vilja igenom. Ändå är det just det här modet vi nu, när hon är borta, önskar att vi hade. Önskar att hon hade förmedlat till oss. Vårt arv.

En sak kunde hon inte styra över, trots att hon försökte. Upproriskt såg hon på läkaren som just gett henne cancerbeskedet.

”Jag kan väl åtminstone få leva till min sjuttiofemårsdag”, sa hon.

Med den blick en läkare kan ge som vet vad han talar om sa han lugnt och sansat att hennes tid var räknad och att några löften inte delades ut.

Hennes envishet och vilja att aldrig ge upp gjorde att hon trodde att hon skulle kunna styra och övermästra även sjukdomen. Och det gick en längre tid än vi hade trott.

Under hennes sista dagar fanns jag på plats. Varje gång de ringde på dörren reste hon sig från sängen och tog emot sina vänner för ett sista farväl.

En enda gång beklagade hon sig för mig då hon sa att det tog mycket kraft att trösta andra i sorgen och saknaden. Ingen tröstade henne.

Tålmodigt satt hon där i sin fåtölj och jag beundrade hennes livsglädje och jag förundrades över att vännerna aldrig tycktes ta slut. Det fick mig att känna mig ensam och söka i mitt minne efter mina egna vänner. Trots alla vänner fanns ändå en ensamhet för hon vågade aldrig släppa kontrollen.

På natten låg jag med larmmottagaren vid min sida. Men jag sov inte. Lyssnade på varje ljud i natten och blev arg på henne då jag förstod att något inte stämde. Det var då jag hittade henne i en stol oförmögen att ta sig vidare till badrummet men av omtänksamhet för att jag skulle få sova en hel natt hade hon låtit bli att larma.

Hennes rädsla för att hamna i koma utan möjlighet att kommunicera gjorde att hon höll sig vaken in i det sista. När rösten försvann använde hon gester och blickar.

Vår kommunikation hade varit ordlös och under den tid jag var där slappnade hon av. Det var nog det som kändes svårast när jag var tvungen att ta farväl innan sista andetaget var taget. Jag litade inte heller på att någon annan såg vad hon behövde.

Den natten efter att jag kommit hem vaknade jag av larmet. I mörkret i mitt sovrum fanns inget. Inget ljus, inga ljud. Natten höll andan och jag viskade tyst ”hejdå mamma”.

Ett år senare bestämde jag mig för att ha en stor fest. För mig och för att jag behövde veta om jag hade några vänner. Påminnelsen om vår dödlighet stod mig fortfarande så nära.

Människor i min närhet stod oförstående. De förstod inte varför jag blev ledsen när några av de vänner jag trodde stod mig närmast avstod från att komma när det var så många som kom trots att det var en söndag.

Solen lyser starkt mot träden i kanten av spåret. Himlen är blå. En vacker och förrädisk bild för ute har det börjat bli kallt. I kroppen vilar en sorgsamhet. Tårar som letar sig upp i ögonvrån försöker jag trycka ner. Det är som en gryta kokande vatten som då och då gör sina försök att ta sig över kanten. Men jag blinkar bort det. Riktar uppmärksamheten åt ett annat håll. Jag blir som en enda stor dynamit som till slut inte kommer att kunna hålla tillbaka.

Tåget har stannat för tågmöte. Parfymen sticker och kliar i halsen. Ibland önskar jag att jag var riktigt allergisk. Det låter kanske konstigt men då skulle jag bli tvungen att vara modig, tvungen att agera. Nu är jag bara lite allergisk och symtomen diffusa.

Jag brukar säga att jag var modigare när jag var yngre. Men jag vet inte. Då kunde jag promenera genom Stockholms gator mitt i natten, prata med främmande människor trots att tidningarna varnade för en våldtäktsman. Då kunde jag ta ett kliv ut i gatan bara för att se om bilarna skulle stanna. Det var nog snarare dumdristigt än modigt men det var mitt sätt att testa mig själv för att våga göra annat som krävde mycket mer. Annat som inte skulle skada mig fysiskt.

Vissa viner ger mig utslag men först dagen efter jag druckit dem. Kyla kan också ge utslag eller kittlar mig i halsen. Värst är det med färsk chili. Tillagad går den bra att äta så jag måste hålla andan medan jag rensar den från frön sen slänger jag fort ner renset i komposten och rusar till ytterdörren för att andas frisk luft. Något händer i min hals som gör att det sticker i halsen och jag tappar rösten. Samma sak är det med vissa parfymer.

Jag ser på klockan. Snart måste jag byta tåg igen och bestämmer mig för att plocka ihop mina saker. Det är bara tio minuter kvar och jag ser solen på väg ner. Det är som om den bestämt sig och på bara några minuter ramlar rakt ner i marken.

Varje gång kvinnan bredvid mig rör sig kommer en dust av henne parfym rakt ner i min hals och det går inte längre. Att sitta instängd mot fönsterplatsen börjar ge mig panik. Med jackan och handväskan i handen ursäktar jag mig och flyr bort mot dörrarna, tar min resväska från bagageutrymmet.

Folk börjar gå mot dörren. Släpar fötterna i för stora skor. Jackor som prasslar när de reser sig. Nyckelknippor som skramlar. Tåget stannar. Kylan tar tag i benen när dörrarna öppnas och folk går av. Måste av först. Varför så bråttom?

Ute är det mörkt. Vätan på perrongen glänser i ljuset från lamporna. Det regnar. Jag och alla andra som gått av skyndar bort från tåget för att komma under tak. I monitorn vid dörrarna letar jag efter min nästa anslutning. Det är en halvtimme kvar och jag ser mig om efter en affär eller korvkiosk.

Stationen är liten och det finns inte mer än fyra spår här. Jag ser lyset från en pressbyrå lite längre bort. Den enda vägen bort från perrongen är trappan upp till en gångbro. Någon rulltrappa finns det inte och min väska känns tung så jag måste ta ett steg i taget för att orka. Helst skulle jag vilja lämna den där jag är men vågar inte.

Jag rullar väskan efter mig när jag kommer upp på gångbron. Det är bara jag och två till som letar sig fram. En kvinna kommer springandes och viker av ner mot närmaste perrong. Regnet slår mot plåttaket.

I pressbyrån köper jag två smörgåsar och en kopp kaffe, av största sort, sen ställer jag mig under ett tak vid utgången. Det finns en vänthall men jag behöver frisk luft och står hellre här. Jag sväljer kaffet med stora klunkar. Känner hur den varma vätskan letar sig ner genom matstrupen, värmer min tomma magsäck. Brödet är segt och jag måste dricka kaffe för att kunna svälja den. Önskar att jag hade handlat något annat.

Med ryggen mot stationsbyggnaden står jag där och sväljer ner min smörgås med kaffet. Den andra smörgåsen har jag lagt på väskan bredvid mig.

Ljudet av däck som sakta rullar i vatten får mig att vända huvudet åt vänster. En liten flicka går bakom en kvinna. Varje gång hon kommer till en vattenpöl stampar hon med fötterna så att vattnet skvätter upp på hennes ben. När de är på väg över gatan stannar hon plötsligt och ser ner på vägbrunnen innan hon glatt ropar A med hög röst. Bilen har stannat för att släppa fram dem. Kvinnan vänder sig om, går tillbaka några steg och tar barnet i handen men innan hon går vidare så nickar hon och bekräftar bokstaven.

Den lilla flickan har inte lärt sig vad en A-brunn och en K-brunn är än tänker jag. Det lärde jag mig redan på lågstadiet. A-brunnar skulle man undvika men hade man av någon anledning missat det gällde det att fort spotta tre gånger åt sidan. Till K-brunnarna däremot kunde vi stå i kö. Där stod vi sen och tänkte på den vi var kära i. K som i kärlek, A som i avsky. Att spotta tre gånger var ett mönster vi tränade in under hela grundskolan. Det sitter så djupt att jag än idag undviker vissa brunnar och tyst spottar tre gånger när det behövs.

På avstånd ser jag en man närma sig på en cykel. Nonchalant tuggande på ett tuggummi och utan händerna på styret. Som en liten pojke som lärt sig balansera cykeln och som ska visa upp för omvärlden vad han kan. Jag vet inte om jag ska fnysa åt hans sätt eller fnissa. För jag inser ju samtidigt att det är väldigt tomt på gatan. Det är mörkt ute och den lilla skara han visar upp sig för är väldigt begränsad.

Barndomens fläskläpp då vi lekte cirkusartister i backen ner mot huset gör att jag inte ens skulle fundera på att försöka själv. Jag är vuxen. Jag är för gammal… för feg. Jag vänder mig in mot stationen, låter väskan rulla efter mig när jag tar mig tillbaka till perrongen igen.

Det röda tåget med sina gamla vagnar sträcker sig längs perrongen. På bagagehyllorna vid ingången trängs skidor med stora väskor. Min väska får inte plats och jag tar med den in i salongen. Långa soffor för tre personer står mitt emot varandra med ett bord emellan. Min plats är längst ut mot gången så jag slipper tränga mig in på sätet som annars är fullt. Den unkna doften av många människor som trängs och andas samma luft gång på gång ligger över vagnen.

En ung kille som just passerar bakom min rygg hjälper mig att lägga upp väskan ovanför sätet. Våra fyra händer möts aldrig trots att de är så nära varandra. Det går så fort att jag knappt hinner förstå vad som hänt innan han gått vidare. Väskan är inte stor men den har blivit tung. Varför förstår jag inte och jag börjar undra om någon har öppnat den och lagt dit saker utan att jag sett vad som skett. Kanske då när den stod i bagageutrymmet vid dörren.

Jag känner hur musklerna i ryggen knäpper till när jag sträcker mig upp mot hatthyllan och skjuter in min väska. Sätter mig ner på den yttersta platsen och ser ut genom fönstret på andra sidan gången. Benen har jag så nära sätet som möjligt för under bordet finns det inte mycket plats. Mannen mitt emot mig har långa ben och våra knän slår nästan mot varandra så jag sträcker extra mycket på mig, trycker mig mot ryggstödet i ett försök att komma så långt ifrån som möjligt.

Ett bananskal skickar ut sin ruttna lukt varje gång någon råkar stöta mot påsen som hänger under bordet vid fönstret.

Sakta börjar tåget röra sig. Regnet lämnar ett blött långt spår på rutan som vattnet följer från höger till vänster. Men jag kan ändå se skogen där utanför och mossan under tallarna. Den här gången hänger jag inte upp min jacka, öppnar den bara. Jag ska snart byta tåg igen.

Varje gång jag kommer till stugan går jag in i skogen. Det är som en annan värld. Mossan som klättrar över stenarna, maskerar träd som fallit, gömmer vattnet som ligger under.

Det är först när jag ställer ner min fot som jag sjunker ner och det bildas en liten pöl vid tårna. Vatten som letar sin in mellan sömmarna. Strumporna är blöta. Jag skulle tagit mina stövlar istället men nu är det för sent. Vägen tillbaka är för lång och jag har svårt att lämna den magiska värld jag trätt in i.

Det är någonting där i skogen som lockar mig. Länge kan jag stå still och lyssna. Som ett djur vädrar jag i luften. Det enda jag känner är doften av trädens bark, mossa och svamp.

Var finns tystnaden? Är det som fläktarnas sus i taket. Ett ljud som aldrig tar slut. Som man inte märker förrän de stängs av. Det ständiga bruset ligger som ett lock över dagen. Det går inte att hitta tystnaden. Den finns inte. För även när jag tycker mig ha hittat den störs jag av bruset i öronen.

Vart tar alla ljuden vägen på natten? Och hur kan det vara så tyst ute på landet när mörkret lagt sig. Når inte ljuden dit?

En gång i tiden fick jag lära mig hur man går tyst för att inte skrämma djuren. Vandringarna i skogen var som ett äventyr.

I Dalarna fick jag lära mig att vissla eller sjunga för att inte djuren skulle skrämma mig. Det har jag slutat med. Nu går jag tyst och jag undviker alla kvistar när det är möjligt. Stannar, lyssnar, väntar.

Som en snärt från en piska som viner i luften gång på gång hör jag något en bit längre in i skogen. Jag blir ståendes, försöker lokalisera var det kommer ifrån. Rekognoserar en flyktväg och väntar. Efter en stund ser jag dem. Två ekorrar som jagar varandra upp för trädstammen. Ett ljud jag aldrig tidigare hört. Skrämmande och samtidigt spännande.

Jag ser ner på klockan på min mobil. Någon klocka på armen har jag inte haft på snart trettio år. Känslan av att något sitter fast, håller mig fast, ger mig panik. Jag tog av mig den och lät den ligga i lådan. Vad klockan är vet jag ändå. Jag har blivit expert på att se klockor överallt.

Min blick går upp mot väskan som ligger ovanför mig och i mitt huvud börjar jag planera på vilket sätt jag ska kunna ta ner den igen. Jag ber inte gärna om hjälp, brukar klara det mesta själv.

Det är tio minuter kvar innan vi kommer in till stationen där jag ska gå av men jag bestämmer mig för att göra mig klar redan nu medan tåget har en jämn takt utan risk för inbromsningar. Väskan skjuter jag sedan framför mig ut i gången och bort mot dörren som leder till det lilla utrymmet vid utgången. Där, på andra sidan salongsdörren blir jag sedan ståendes och kan se ut genom det lilla fönstret på ytterdörren i väntan på att få gå av. Det blåa handtaget visar klart och tydligt med pilar att jag måste trycka ner för att öppna, upp för att stänga. Ett bestämt tryck ner, det vet jag, sen kommer pyset av dörren som går upp. Det blir min uppgift som först i kön av och jag tränar rörelsen i mina tankar några gånger tyst för mig själv.

Min rörelse har fortplantat sig i vagnen som vågor och fler gör sig redo för att gå av. En ung kvinna reser sig upp, rör sig sakta bort mot dörren med mobiltelefonen i ena handen och sin väska i den andra. Tillsammans delar vi avskildheten från resten av vagnen. Hon blir ståendes med ryggen mot mig men ändå tillräckligt nära för att jag ska kunna höra vad hon säger. Jag hör hur hennes röst förändras medan hon talar. Någon i den andra änden ger henne ett besked hon inte vill ha och hon ber tyst att personen ska tänka över det hela, inte vara så säker, innan hon säger hej då.

Hennes blick är tom när den ser ut genom fönstret. Hon är ung och kärleken är hänsynslös.

Min första riktiga förälskelse finns kvar som ett blekt minne. Han som fick mig att förtvivlat ett helt dygn. Han som fick mig att springa ut från gymnastiksalen när gråten kom över mig igen. Det var han som brutalt visade mig hur det gick till.

Jag behöver nog vara själv ett tag, hade han sagt. Som om jag hade ställt några krav på vår kärlek. En kärlek som var ny och skör.

Motvilligt hade jag åkt hem till mamma för att ta hand om hunden i två veckor. Ensam i ett hus med knarrande trappa och en hund som gömde sig under täcket. Det var då han sa det. Inte för att det gjorde någon skillnad, jag sov ändå inte på nätterna.

Ett år tog det mig att komma över honom. Då ringde han.

”Kan vi inte träffas?”

Hans röst lät hoppfull, glad, charmig. Jag lät honom ta god tid på sig att övertala mig.

Som vanligt var jag vid mötesplatsen i god tid. Bannade mig själv för det. Vi skulle ses halv sju. Kom i tid, hade jag sagt, jag väntar inte.

När han var en kvart sen gick jag mot tunnelbanan. Jag log hela vägen hem. Hans ursäkter i telefon dög inte. Vi kanske ses, avslutade jag samtalet.

Många år senare arbetade jag i receptionen på ett stort företag när vi träffades igen. Jag kände inte längre igen honom. Framför mig stod en okänd man och frågade om vägen till säljavdelningen. Det fanns ingenting i hans ansikte som kändes bekant. Jag pekade mot glasdörrarna lite längre bort och han följde mina anvisningar med blicken innan han tackade och gick åt det hållet. Med handen på glasdörren till trapphuset stannade han till några sekunder, vände sen tillbaka till mig.

”Visst heter väl du Pernilla?”

Framför mig stod en kille med halvlångt, lite lockigt blont hår med grå bylsiga joggingbyxor, en sliten tröja och plufsigt ansikte. Jag letade bland mina minnesbilder men hittade inget. Med ett självsäkert leende lutade han sig mot receptionsdisken och såg mig i ögonen.

”Det är jag, Janne. Fast jag brukar kallas för Lillen.”

Jag hoppades att mitt falska leende inte skulle avslöja när jag förstod att det var han och min förvåning över det förfall han utsatt sin kropp för. Men sekunderna då min reaktion passerat mitt ansikte hade han inte missat. Min likgiltighet inför hans charm gick inte att ta miste på.

Han skyndade iväg. Kvar stod jag och såg efter honom.

När han var utom synhåll vände min kollega sig mot mig.

”Vem var det! Ett ex?”

Hon såg tvivlande på mig när jag skrattande skakade handen i luften. Som om det var otänkbart. Tacksam över att ha kommit undan hans förfall. Men jag såg henne inte i ögonen.

Tågstationen jag just klivit av på ligger i ett lite större samhälle. Perrongen är väl upplyst och jag kan räkna till fem spår. Jag har tur igen, tågvärden har ropat ut att mitt nästa tåg ska gå från samma plattform som jag nu står på. Biljetten ligger i ytterfacket på min resväska. Jag ville inte ha den i mobilen, vågade inte chansa ifall batteriet tog slut.

Ytterfacket är trångt och det tar en stund innan jag fått upp min utskrift. På plattformsskylten står inte namnet på den hållplats jag ska till så jag måste kontrollera att det är rätt tågnummer.

Vagn fyra, plats sju är min. På skylten läser jag vagnsordningen, 4, 5, 7 och 8, men jag vet inte var tåget kommer ifrån och åt vilket håll det ska åka. Om jag ställer mig fel kommer jag att få gå väldigt långt och det här tåget stannar bara en minut så jag ställer mig i mitten.

Perrongen är öppen och trots att den har ett tak skyddar den mig inte från snön som blåser in. I jackfickan hittar jag mina vantar som jag tar på mig och fäller upp luvan. Ställer mig med ryggen åt vinden, känner vätan som slår emot och kyler ner min kropp.

Några meter ifrån mig står en man och en kvinna. Genom vinden hör jag hur han berättar om sin resa. Hur han är på väg till sin vän som bor åttio mil bort. En vän som ska begrava en dotter som tagit livet av sig. Vännen vet inte att han kommer.

I mina öron är han en vardagshjälte. En vän man inte tror finns men som alla önskar att de hade i sin närhet. Som finns där när man bäst behöver det. Det gör mig varm i hjärtat. Ingen ska behöva begrava sitt eget barn och känna maktlösheten ensam.

Hur tunga är mina problem när det finns någon som har ett barn som tagit sitt liv?
Vinterfukten tar sig in genom jackan och byxorna. Letar sig ner i stövlarna. Smälter snön som bildar en kall och våt fläck under foten. Jag fryser men vet inte om det är för att jag har för tunn klädsel eller om det är av trötthet. Huvudet värker. Dagen har varit lång och det känns.

Tröttheten bakom ögonlocken och fukten i ögonen. Jag gäspar så att det knäpper i käkarna. Måste ha bitit ihop i sömnen i natt. Längtar efter en kopp kaffe igen. Längtar efter att få sova. Längtar efter att få vara pigg.

Håret hänger platt på huvudet och slickar sig elektriskt mot pannan. Det är helt ostyrigt. I fickan finns en gummisnodd men jag orkar inte ta upp den. Den torra huden gör att det kliar överallt i hårbotten, på armen, benet. En liten droppe killar och letar sig ut från näsan. För liten för att snytas bort men för stor för att inte kännas. Det är nästan omöjligt att hålla ögonen öppna men när tåget rullar in glömmer jag det snabbt i mitt letande efter vagn fyra.

Skylten för tyst avdelningen sitter högt upp, precis ovanför reklamen på väggen mot toaletten. Den är inte stor, skriven i en diskret färg och lätt att missa. Glasdörren som skiljer vår avdelning från resten av vagnen har en skylt med överkryssad mobiltelefon och texten tyst vagn skrivet diskret med vitt. Jag ser rakt igenom texten och in i nästa vagn där jag står och tar av mig min jacka. Bagaget har jag ställt i utrymmet vid ingången. Mobiltelefonen har jag satt på tyst läge men displayen ligger synlig så att jag ser om något händer på den.

I sätet bakom mig sitter en mörkhårig ung kille och pratar i telefon. Han hy är slät, hans näsa perfekt och jag kan inte låta bli att tycka han är vacker. Som om han lyser på sitt eget sätt. Med en hörlur i varje öra har han trätt in i en egen värld. Hans röst är behagligt och jag lutar huvudet bakåt mot sätet för att kunna höra hans konversation.

Han berättar om kärleken som han just hittat, blandar in engelska ord mitt i meningarna. Det är spännande och jag överväger om jag ska tala om för honom att det är tyst avdelning, men jag avvaktar.

Hans kärlek är så vacker och hoppet i rösten när han upprepar ord han hört, ord som ger hopp om att mannen han träffat vill skaffa familj. Längtan efter barn. Han hör inte tystnaden som ligger över avdelningen. Hör inte hur vi andra rör oss så tyst som möjligt när vi flyttar oss i stolen eller letar i våra väskor efter en bok, dator, mat. Hör inte hur vi kväver gäspningar och andetag för att inte störa. Kvinnan bredvid mig låter fingrarna leta efter öppningen på salladen hon köpt och långsamt drar hon bort plasten från besticken.

Först när tåget börjar rulla reser sig en dam upp i sätet bakom den unga förälskade mannen. Med en skarp röst gör hon klart för honom att han antingen får stänga av telefonen eller gå iväg. Jag välkomnar tystnaden men saknar att jag inte fick veta mer.

Utanför ligger snön tungt i trädtopparna och tynger ner trädens grenar. Allt jag ser är färglöst, svartvitt. Himlen, marken, träden. Vintern är som ett enda stort svartvitt fotografi. Så varför tycker jag inte om det? Jag som älskar svartvita bilder. Kanske är det just den där kombinationen av en svartvit bild som utmärker sig bland alla färger som jag saknar. Jag älskar färger.

Så mycket ljud som ändå hörs i en tyst vagn. Jackornas dragkedjor som ritschar ner för att leta i en ficka efter biljetten. Tågvärden som ropar i högtalaren. Dörren mellan vagnarna som väldigt långsamt går igen när någon passerat. Lås på väskor, tidningar som bläddras i, harklingar. Vindens sus utanför tåget.

Låter vintersus annorlunda? Jag har inte tänkt på det förut. Är vinden annorlunda på vintern? Eller är det snön som dödar resonansen.

Vagnens väggar och tak knakar i vinterkylan när isbeläggningen ligger ovanpå som ett extra lager. Kvinnan mitt emot mig har lagt en liten påse med små gula bollar på bordet framför oss. Jag ser inte vad det är men hör knastret varje gång hon stoppar en bit i munnen. Knastret när hon tuggar sönder munnens innehåll strax innan munnen stängs. Det är som om hon tycker om det där ljudet som skapas, ett ljud som stör tystnaden men där ingen kan säga till henne.

Kvinnan ser på sin mobiltelefon, pekar på skärmen, för upp ena fingret eftertänksamt mot hakan, ser på skärmen. Sen pekar hon igen. För upp fingret mot hakan och tänker efter. Fingret går upp och ner, haka, skärm, haka, skärm och däremellan går handen ner mot påsen på bordet. Knaster.

Jag reser baklänges och ser mot utgången, väskförvaringen och toaletten. Dörren in till toaletten sitter hårt. En efter en ser jag dem ta i handtaget, de drar försiktigt och backar i tron att det är upptaget.

”Du måste ta i”, säger jag, fastän det är en tyst vagn och min röst stör omgivningen.

När den femte personen kommer och försiktigt tar i dörren ser jag ut genom fönstret. Jag är trött på att hjälpa till. Försöker se ner i min bok men kan inte undvika att se i ögonvrån vad som händer. Till slut upprepar jag än en gång instruktionerna för att ta sig in i det lilla utrymmet.

Det händer att han skrattar till, den unga förälskade mannen, där han sitter med sina hörlurar fortfarande i öronen, som för att påminna oss om att han fortfarande är kvar.

Kvinnan på andra sidan gången, bredvid mig, tar upp sin termos och fyller sin mugg. Doften av bränt kaffe som stått i bryggaren för länge sprider sig fort. Det får mig att må illa.

Jag har varit utan mat så länge nu att hungern slutat göra sig påmind. Värken från min tomma mage har gått över i ett tillstånd av likgiltighet. Men jag saknar hungerkänslorna, saknar längtan, sörjer över att det förbytts mot ett avståndstagande.

I ett halvvaket tillstånd känner jag tåget luta i kurvan och hör att dörren mellan avdelningarna i vagnen går upp trots att ingen passerat. Sen somnar jag och vaknar till först efter en timme av att mitt huvud hänger tungt och nacken värker.

Dimman är fylld av små vattendroppar. De syns och de blöter ner, letar sig in i fönstrets varje vrå.

Tåget tutar i dimman, anar ett rådjur på spåret. Det bromsar kraftigt, stannar precis framför djuret. En sjö ligger på vänster sida. Isen ligger som en vit lurande sörja. Dimman är så tjock att man inte kan se vad som döljer sig där ute. Djuret är skrämt och springer i panik mot strandkanten. Där tar den sats och slänger sig ut i den vita sörjan. Ett tunt lager vatten ligger på ytan och djuret halkar med sina klövar, försöker hålla sig på benen men det är omöjligt. Det sista vi ser är hur det halkar in i den vita dimman och isen som brister under dess tyngd.

Passagerarna i vagnen håller andan, de har sett, ingen säger något. Döden kommer så plötsligt att man inte förstår vad det är man sett förrän långt senare.

Jag känner smaken av blod i munnen. Den där metalliska ilande smaken. Som när man bitit på en bit stanniol. Jag tror inte på det som ögat registrerat. Var det en dröm?

Tåget rör sig igen. Ordningen är återställd. Livet går vidare. Om några timmar är jag äntligen framme.

Stora snöflingor faller tungt ner mot marken och täcker den gråa massan. Kylan bildar en bubbla runt de passagerare som kliver på tåget, en bubbla som spricker i värmen och sprider kylan ut i vagnen. Den passerar mig och stryker sig mot min kind, sätter sig på nästippen. Jag för upp handen och värmer den. Tar min jacka som hänger på kroken och lägger den som ett täcke över mig.

När tåget lämnat stationen är spegelbilden av mig själv det enda jag ser i fönstret. Jag anar skogen där utanför men vet inte var vi är.

Tåget kör fort och kränger obehagligt fram och tillbaka. Jag tycker inte om det, känner mig maktlös där jag sitter och hasar neråt i sätet tills mitt ansikte är i höjd med fönstrets nederkant.

Minnena av vad vi gjorde innan olyckan den där kvällen är vaga.
Mamma hade arrangerat filmvisning på sitt jobb och filmprojektorn hade gått sönder. Vilken film vi såg vet jag inte. Hon hade snabbt ringt till grannen med fotoaffären och blivit lovad att få låna en filmprojektor därifrån. Medan hon hämtade projektorn fick vi stanna kvar i lokalen och vänta.

Regnet slog mot fönsterrutan och det hade blivit mörkt innan hon kom tillbaka.

Det var sen kväll när vi till slut började köra hemåt och vi var alla trötta. Storebror satt fastspänd i passagerarsätet men inte jag som satt där bak med projektorn bredvid mig.

Ett disigt höstregn föll mot asfalten och blänket från gatlyktorna lyste upp våra ansikten. Vi var nästan ensamma på vägen trots att den hade flera filer. Mamma körde slarvigt och obehaget växte i min kropp. Vår lilla hundkoja studsade och krängde i kurvorna när hon svängde in på en mindre väg utan att sakta in.

Jag sjönk ner i baksätet och till slut hade jag nederkanten av bilens fönster vid min nästipp. Gatlyktornas sken trängde sig igenom regndropparna på glaset.

”Har vi bråttom hem?” frågade jag.

”Nej, det tror jag inte”, svarade mamma

Det var som om jag kände redan då att något skulle hända och jag bad henne att sakta ner.

Den lilla vägen ringlade sig fram och redan på avstånd såg vi att trafikljusen i korsningen inte fungerade. De närmaste gatlyktorna hade slocknat. En lång stund stod vi där. Mamma tvekade, såg åt vänster, sen åt höger.

Den stora breda vägen vi skulle korsa var blöt och svart. Två filer åt vänster, tomma. Två filer åt höger som doldes av gräset som vuxit upp till samma höjd som det låga staketet. Jag satte mig upp, sökte med blicken efter ljuslyktor, såg bara mörker. Inte en bil syntes, inga människor, bara svart regn. Från mamma kom ett oroligt hummande ljud.

”Vad ska vi göra?”

”Det kommer ingen bil, kör”, sa min bror.

Tvekande lät hon långsamt bilen börja rulla. Ingen av oss sa något. För en kort stund höll vi nog alla andan och våra huvuden vändes åt sidorna gång på gång. Vänster, höger, vänster.

Min blick sökte hela tiden längs med staketet tills vi kommit till hälften av korsningen. Det var då jag såg billyktorna som närmade sig i en fart vi inte kunde förstå. Vår bil var inte stor men framdelen stack redan ut en bit över korsningens mitt och den rullade fortfarande.

Några sekunders tvekan, bromsa eller gasa. Det var de enda sekunder vi hade och när smällen kom fanns de inte längre kvar. Det var under dessa sekunder jag hann få insikten om att vi skulle

krocka. Det var under dessa sekunder jag lyfte händerna mot ansiktet samtidigt som jag böjde mig ner mellan sätena för att slippa se.

Jag visste inte då att jag skrek, det förstod jag först många år senare. Inte heller min bror och min mamma kom ihåg att de hört skriket. Det var mardrömmarna som kom när jag själv skulle lära mig köra som berättade det för mig.

Tiden från smällen och då vår bil snurrade flera varv på vägen kändes som en evighet. Till slut stod vi still. Vår bil flera meter ifrån den andra. Jag såg upp, såg bilar och människor närma sig, förvånades över att det plötsligt fanns så många här på den väg som tidigare varit helt tom. Såg hur en man klev ur förarsätet på bilen som kört på oss och hur hans fru satt kvar. Den man som senare skulle förneka att han kört bilen. Mannen som hade alkohol i blodet.

Hans fru skulle senare ringa till mamma och beklaga sig över att hennes man nu inte hade någon bil att köra till jobbet och hon uppmanade mamma att ta på oss hela skulden.

I framsätet satt min bror. Han tryckte sig bak mot sätets rygg. Framför hans bröst var bilens dörr intryckt i ett V och glassplitter låg över hans knä. Han vände sig mot mig och frågade om jag var okej sen vände han sig mot mamma. Hon nickade. Det fanns inga ord. Medan mamma såg ner på sina ben, kände efter med händerna om de fortfarande var hela knäppte han upp säkerhetsbältet och började klättra ut genom fönstret. Dörren gick inte att öppna.

I mitt huvud började jag repetera kunskap jag nyss fått i skolan. *Benen högt för att undvika chock.* Det såg säkert lustigt ut där jag halvlåg i baksätet med fötterna upp mot bakfönstret.

Kinden ömmade men det var först när en främmande man tittade in och frågade hur jag mådde som jag förde handen över mitt ansikte. Det var inte tårar som fuktade mina fingrar, det var blod.

Utanför hörde jag sirenerna från ambulansen när den närmade sig och mamma övertalade den främmande mannen att han skulle lämna tillbaka filmprojektorn till vår granne. Den var ju inte vår.

Allt detta praktiska tänkande mitt i kaoset.

På vägen mot sjukhuset försökte jag muntra upp stämningen med roliga historier. Ingen skrattade. Men ingen hade dött. Vi levde, och det var bara jag som skadat mig. Jag och bilen. Bilen kördes till skroten och jag kördes in på en avdelning i väntan på operation. Det sista jag såg innan jag lämnade akuten var min bror som låg på en brits i ett mörkt rum. Ensam. Han skakade av sköld trots att sköterskorna lagt på honom flera filtar. Jag hade velat lägga mig där bredvid honom, gett honom min värme, men jag fick inte. Istället kördes jag iväg på en bår upp till salen. Där jag låg på rygg i sängen såg jag upp i takets lampor som snabbt for förbi och bildade långa streck likt en väg.

Den kvällen fanns bara en läkare i tjänst på kirurgakuten och han beslutade att jag måste opereras direkt. Det tog tre timmar.

Alldeles för sent kallade man in mellanjouren för att göra en bedömning av min bror som inte slutat skaka och vars allmäntillstånd snabbt försämrades. De inre blödningarna kom som en överraskning för personalen som gjorde allt de kunde. Men det räckte inte. Samtidigt satt mamma i väntrummet till röntgen för en misstänkt knäfraktur.

När jag vaknade ur narkosen satt mamma vid min sida och jag misstolkade hennes tårar för att vara menade för mig. Först flera dagar senare berättade hon men det tog lång tid innan jag förstod vad det betydde.

Jag ser mig om vid mitt säte för att hitta ett eluttag så att jag kan ladda min mobiltelefon. Jag hittar det mellan sätena. Trycker in sladden och ser hur den gröna stolpen på displayen visar att den är igång.

Hörlurarna ligger kvar i handväskan och jag tar upp dem, trycker in kontakten i hålet på telefonens ovansida. När jag knappat in koden för att låsa upp telefonen letar jag mig fram till appen för musik. Det finns bara ett album att välja på, Sjostakovitjs åttonde symfoni.

Jag hittade stycket i ett av brev som min pappa skrivit på en av sina resor när vi var små. I ett brev daterat på den tid då ett frö började gro, det frö som skulle utvecklas och bli en egen person, det som skulle bli jag. Jag tror det var en sommar eller kanske en vår som han skrev brevet. Där i hans text mötte jag Sjostakovitj.

Min nyfikenhet fick mig att börja leta och det jag fann var åttonde symfonin. Det var något bekant men ändå inte. Något som fick mig att känna igen mig. Den var jag. En symfoni upplagt som manuset till en bok, ett liv. Stråkorkestern gick rakt in i min själ och ett lugn infann sig i min kropp trots att jag under så många år haft svårt för att lyssna på klassiskt. Och jag låter den spela på repeat.

Varför det insisterades på att vi skulle spela ett instrument vet jag inte. Det var något vi skulle leva upp till, inte något vi valde själva.

Efter den obligatoriska flöjten valde jag fiol. Ingen ifrågasatte detta val och själv minns jag inte varför jag gjorde det. Kanske var det något pappa hade sagt under någon av alla dessa konserter som vi tvingades sitta still på, något om detta vackra instrument. För det var verkligen vackert. Men när jag spelade var det allt annat än vackert. Stråken drogs mot strängarna i ett fruktansvärt gnissel.

Min styvfar sa att det lät som grisar i sjönöd.

Jag övade som man skulle men utvecklades inte. Lärde mig aldrig läsa noter men jag såg klart och tydligt vilket finger som skulle placeras på vilken sträng.

I syslöjden sydde jag en liten röd sammetskudde att lägga under hakan som stöd för fiol och nacke.

Ganska snart insåg jag det omöjliga i att frambringa något vackert ur detta instrument. Men mamma vägrade låta mig sluta med lektionerna. Hur den stackars musikläraren klarade av att lyssna på den ena elevens tappra försök efter den andra förstår jag inte.

Efter fyra års spelande fick jag till och med vara med i orkestern. Jag vet inte om det var någon mer än jag som såg och hörde katastrofen när jag genomled den ena konserten efter den andra utan att spela många toner rätt.

Vi besökte våra äldre släktingar till påsk och instrumenten skulle med för att visa upp våra färdigheter. Jag avskydde det. Till skillnad från min brors fina klarinettspel som fyllde rummet och frambringade leenden hos de äldre damerna så var det nog bara jag själv som visste vilken melodi jag just spelat.

Det var nog aldrig pappas avsikt att på något sätt såra mig när han lånade fiolen och visade hur vackert det skulle kunna låta. Jag vill inte tro det. För än idag kan jag i min fantasi se framför mig hur jag tar upp en fiol och får det vackraste toner att ljuda. Så som han gjorde. Han kunde inte låta bli. Men min kropp fylldes av något helt annat än vacker musik.

En dag när min fiollärare frågade varför jag inte övade på mina läxor svarade jag ärligt att jag inte hade något intresse. Han suckade och sa att det var synd eftersom jag hade så bra musiköra och var den enda av hans elever som hörde när jag spelade fel. Jag korrigerade mig alltid.

Det var inget fel på mitt musiköra eller min förmåga, bara fel på mitt intresse för ämnet.

Kravet var att spela ett instrument och min enda utväg från fyra års spelande av fiol var att hitta något att ersätta det med. Det fanns två alternativ, piano eller gitarr. Det fick bli piano.

I vårt vardagsrum fanns en taffel. Redan fjorton dagar efter att den stämts spelade den åter falskt. På denna taffel påbörjades mina lektioner. Det enda jag lyckades lära mig var tangenternas namn tack vare den lapp med deras namn som placerats ovanför dem. Läxorna kunde jag inte öva på, det tillät inte mitt musiköra. När min musiklärare dessutom under en lektion med en penna började slå takten i mitt huvud fanns det inte längre något annat alternativ än att jag lämnade detta instrument. Det sörjer jag fortfarande.

Även gitarr sörjer jag. En kort period hade jag turen att få delta i gitarrlektioner med min bästa vän. Jag följde med henne till kyrkan hon tillhörde och satt tillsammans med ytterligare några hoppfulla i ring med varsin gitarr.

Vi fick börja spela klassiskt och äntligen fick jag höra något vackert skapas av mina fingrar när början av Cavatina tog form. Kyrksalen blev vår lektionssal och dess fantastiska akustik höjde våra toner. Vår lärare berömde mig gång på gång och varje kväll övade jag på de få toner och ackord som jag lärt mig.

Men en dag väntade vi förgäves på vår lärare. Inte mer än fem lektioner hade gått och min glädje över att så få tillfällen hade lärt mig så mycket förbyttes snart i sorg.

Vår lärare dök aldrig upp, han försvann lika plötsligt som han hade kommit. Vi stod där utanför den bruna dörren till kyrksalen och väntade. Knackade, men ingen öppnade. Ingen ersättare fanns och min karriär inom gitarrspel var över.

Solen är på väg upp, dimman dröjer sig kvar på marken. Det är så otroligt vackert. Som slöjor som svepts över snö och is för att hålla den kall. Så att den inte spricker och vittrar sönder. Än är det vinter. Ett tag till. Och idag är det riktigt kallt.

Vi passerar en å, den är inte frusen, fastän det är minus 13 grader ute så är den inte frusen. Det måste vara så att den ständigt är i rörelse av strömmar där under som man inte ser. På ytan är den lugn, rör sig knappt alls. Men den fryser inte.

Trädens skuggor är borta, ljuset har lyft som ett lock på Pandoras ask och blottar dess innehåll. Skatterna som ligger där. Skogen, träden, marken, husen och folket. Tåget som rusar fram.

Det är tyst på tåget. Folk runt omkring mig sover och många stolar är tomma. De har lämnats under natten när människor har klivit av i städer jag inte känner till.

Jag vill vara ledig, inte på väg någonstans. Vill lägga mig ner i en hängmatta, på en soffa eller bara sitta på en veranda. Lyssna på morgonens ljud. Jag måste börja planera för sommaren.

Utanför fönstret passerar vi ett samhälle. I en trädgård har några barn byggt en snökoja. Två snögubbar står på vakt bredvid medan huset sover. I trädgården syns spår av kroppar som skapat änglar i snön.

En påsk åkte vi till pappas stuga. Det var ett undantag för stugan var rustad för sommar. Att det började snöa kom som en överraskning. Inte för att det gjorde något för vi hade ordentligt med kläder på oss och vi kunde elda i kaminerna och vedspisen.

Men det slutade inte snöa utan fortsatte hela dagen, fram till kvällen och dagen efter. Till slut hade vi över en meter snö och drömmen om att bli insnöade och slippa skolan kändes nära.

Tillsammans öste vi upp snön i en stor hög mitt på gården. Alla hjälpte till. Blev vi trötta tog vi en paus och föll raklånga bakåt. Snön var mjuk som bomull och över hela trädgården skapades snöänglar.

Med spadar och hinkar grävde vi ur snöhögen tills det hade bildads ett rum, en iglo, som vi möblerade med trasmattor och filtar. Där inne satt vi sen med varm choklad och smörgåsar. Det var den bästa påsken någonsin.

Ända tills grannen kom med sin traktor och plogade den lilla skogsvägen som hade hindrat oss från att nå civilisationen.

Tågets ton har mörknat när farten saktar ner. Jag är inte framme än, det här är inte mitt mål. Men något får mig att ställa mig upp, ta ner min jacka från kroken och lägga ner min mobiltelefon i handväskan.

Jag drar upp blixtlåset på jackan och tar fram vantarna, tar på mig min mössa. Sen går jag förbi toaletten, förbi min resväska och fram till dörren.

En sista gång vänder jag mig om och ser den silvriga resväskan som jag vet är så tung. Den ligger på bagagehyllan längst ner. Någon har ställt en bag ovanpå.

Tåget har stannat och jag drar dörrens handtag nedåt, hör pyset när dörren går upp. Går ut på perrongen. Det ligger en tunn isbeläggning som gör att jag måste hasa lite med fötterna för att inte halka när jag rör mig bort från tåget. Skrattar för mig själv när jag ser liknelsen av en pingvin där jag tar mig fram.

En minut är allt man har på sig för att kliva av och kliva på det här tåget. Kanske är det därför det kallas snabbtåg tänker jag när jag hör tågvärdens visselpipa ge föraren klartecken.

Jag vet inte var jag är. Känner inte igen det jag ser. Söker med blicken efter stationsskylten med ortens namn men det finns ingen. Var det ett misstag att jag kunde öppna dörren? Det här kanske inte ens är en station. Ingen såg mig kliva av och jag vet inte längre om det var tågvärdens visselpipa jag hört.

Vet inte vart jag ska. Det borde göra mig rädd men jag känner ingenting. Mitt bagage är kvar på tåget, det finns ingenting där som jag behöver eller vill ha. Väskan kommer att hamna bland upphittade saker. När det gått för lång tid kommer den att slängas på soptippen. Någon kommer att undra vems den är men ingen kommer att öppna den.

Någonstans finns det en utgång. Om jag letar så kommer jag att hitta den.

I magen känner jag den välbekanta känslan av hunger.